

**LASTENTARHA L'HEXAGONEN
VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA**

1. Varhaiskasvatuksen toteuttaminen yksikössä

Lastentarha l'Hexagonessa lapset on jaettu neljään ryhmään ikätason mukaan: 3-, 4- ja 5-vuotiaisiin sekä 6-vuotiaisiin, jotka osallistuvat esiopetukseen. Jokaisella ryhmällä on suomen- ja ranskankielinen opettaja, jotka vuorottelevat toiminnan ohjaajina. Varhaiskasvatuksen eri sisältöalueita toteutetaan ryhmän viikkosuunnitelman mukaan teemoittain molemmilla kielillä.

2. Yksikön toiminta-ajatus ja arvot

Lastentarha l'Hexagonen varhaiskasvatussuunnitelma noudattaa valtakunnallisen ja Turun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman pääperiaatteita. Lisäksi varhaiskasvatussuunnitelmassa on otettu huomioon vieraskielisyyden mukanaan tuomat erityispiirteet.

Lastentarha l'Hexagonen toiminta-ajatukseen kuuluu sovellettu kielikyöpy (suomi/ranska) periaatteella yksi kieli - yhdet kasvot. Tämän mukaan suomenkielinen/ranskankielinen opettaja kommunikoi lapsen kanssa johdonmukaisesti aina samalla kielellä. Kaikki opettajat ymmärtävät suomea, joten lapsi tulee ymmärretyksi äidinkielellään. Tavoitteena on kehittää lapsen valmiuksia ymmärtää ja tuottaa vierasta kieltä. Periaatteena on kuitenkin, että lapsi omaksuu kieltä omilla ehdoillaan ja omaan tahtiinsa. Äidinkielen merkitys on myös tärkeä, hyvä ja monipuolinen suomen kielen taito on perusta kaikelle oppimiselle ja myös vieraan kielen omaksumiselle.

Tavoitteena on turvallinen ja kannustava kasvu- ja oppimisympäristö, jossa toiminta on kullekin ikäryhmälle sopivaa. Lasten ja perheiden erilaiset tarpeet pyritään ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Jokainen lapsi huomioidaan omana ainutlaatuisena itsenään, ja hänen kasvuun ryhmän jäsenenä tuetaan kehittämällä sosiaalisia taitoja. Tavoitteena on yhteistyössä vanhempien kanssa vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa sekä oppimisedellytyksiä hänen omista lähtökohdistaan käsin.

Meille tärkeää on kiireetön ilmapiiri jossa jää aikaa huomioida jokaisen lapsen tarpeet. Otamme toiminnassamme myös lasten ideat ja mielipiteet huomioon. Lapset voidaan ottaa mukaan esimerkiksi toiminnan suunnitteluun. Lasten kanssa tehdään yhteiset säännöt ryhmälle ja keksitään pienryhmien nimet. Tartumme myös lasten omiin huomioihin ja mielenkiinnon kohteisiin. Varmistamme, että aikaa tarpeeksi jää myös vapaaseen leikkiin, jota opettaja voi tarvittaessa rikastuttaa.

Päiväkodissämme pidämme tärkeänä toisten kunnioittamista ja huomioimista. Pyrimme luomaan päiväkotimme yhteisöllisen ja suvaitsevaisen ilmapiirin. Tutustumme eri kulttuureihin ja tapoihin, jota kautta ymmärrys ja kunnioitus niitä kohtaan kasvavat. Pohdimme ranskalaisen kulttuurin ilmenemistä myös globaalilla tasolla koko maailmassa. Tuomme Ranskan kulttuuria ja kieltä tutuksi hoidossa oleville lapsille ja pyrimme vaalimaan niitä. Toisten kunnioittamiseen liittyvät myös hyvät käytöstavat ja ruokailutavat, joita päiväkodissamme harjoittelemme.

3. Kasvatuspäämäärät

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen, toiset huomioon ottavien käyttäytymismuotojen ja toimintatapojen vahvistaminen sekä lapsen itsenäisyyden asteittainen lisääminen.

Jokaisella ryhmällä on omat opettajat, jotka vastaavat ryhmän toiminnasta. Päiväkodin arjessa lasten kasvatukseen osallistuvat kaikki yksikön aikuiset ryhmästä riippumatta. Yhteistyö eri ryhmien ja aikuisten kesken, yhteiset tilaisuudet, juhlat, ulkoilut jne. lisäävät yhteisöllisyyttä.

Jokainen lapsi otetaan huomioon yksilöllisesti. Lasta tuetaan ja kannustetaan uusien taitojen opettelussa, esimerkiksi pukemisessa ja syömisessä, ilman lasten välistä kilpailua. Lapsuutta arvostetaan ja vaalitaan omana arvokkaana elämänvaiheenaan. Kuuntelemme lasta ja pyrimme huomioimaan hänen kertomansa asiat toiminnassamme. Kuuntelemme myös lasten antamaa palautetta. Luomme tilanteita, joissa lapsi voi kokea onnistumisen elämyksiä. Annamme lapsille myös mahdollisuuden auttaa muita ja toimia muiden hyväksi esimerkiksi valitsemalla joka päivä ryhmästä apulaiset.

Toiset huomioon ottavien toimintatapojen opettelemisessa käytetään esimerkiksi aiheeseen liittyviä tarinoita, joiden avulla autetaan lasta asettumaan toisen asemaan ja ajattelemaan miltä toisesta tuntuu. Riitatilanteissa kuunnellaan molempia osapuolia ja pyritään ratkaisemaan asia puolueettomasti. Anteeksi pyytämistä ja antamista harjoitellaan. Ystävällistä ja toiset huomioon ottavaa käytöstä kannustetaan, aikuiset ovat tässä esimerkkinä. Kun ryhmään tulee uusi lapsi, hänet tutustutetaan ryhmään, häntä autetaan leikin alkuun ryhmässä ja aikuinen tarkkailee ja ohjaa tarvittaessa leikkiä.

Päiväkodissa opettelemme tunnistamaan omia ja muiden tunteita ja tuemme sosiaalista ja emotionaalista kehitystä. Tässä käytämme tukena esimerkiksi tunnekortteja, joissa on kuvattu erilaisia tunteita. Lapset saavat ilmaista omat tunteensa ja muistamme myös sylissä pitämisen tärkeyden, etenkin pienemmille, mutta myös isommille lapsille.

Uutta taitoa opetellessa lasta kannustetaan antamalla positiivista palautetta onnistumisista. Omatoimisuuden lisääntyessäkin lapsella on kuitenkin aikuisten turva ja apu tarvittaessa lähellä.

4. Hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus

Varhaiskasvatuksessa hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat toisiinsa ja ne myös painottuvat eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla ja eri tilanteissa. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lasten ikätaso ja kunkin lapsen kehitystaso. Lapsille annettavalla positiivisella palautteella ja kannustuksella motivoidaan tehtävien suorittamiseen. Henkilöstö tarkkailee jatkuvasti toimintatapojaan ja muuttaa niitä tarvittaessa. Henkilöstö pyrkii kehittämään itseään seuraamalla aikaansa ja omaksumaan uutta kasvatustietoa. Henkilöstö havainnoi lapsia yksilöinä ja myös ryhmän toimivuutta ja ohjaa toimintaa niin, että kasvatuspäällä määrät toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla.

4. Lapselle ominainen tapa oppia

Varhaiskasvatustyöympäristö on pyritty järjestämään niin, että se mahdollistaa lapselle merkitykselliset kokemukset leikin, liikunnan, tutkimisen ja taiteellisen ilmaisemisen kautta. Ryhmien omissa luokkahuoneissa on mahdollisuus erilaisiin leikkeihin lasten ikätason mukaan, niiden lisäksi ryhmien käytössä on koti- ja toimistoleikki, liikuntasali ja kirjastotila.

Lapsia kannustetaan oma-aloitteiseen ja aktiiviseen toimintaan, ryhmässä kehitetään lasten sosiaalisia ja vuorovaikutustaitoja. Henkilökunta toimii esimerkkinä vuorovaikutustaitojen opettelussa ja pyrkii ohjaamaan niitä toiset huomioivaan ja ystävälliseen suuntaan. Lasten ja aikuisten välisen vuorovaikutuksen kautta lapset oppivat sosiaalisia taitoja, ryhmässä toimimista, tunteiden tunnistamista ja niiden hallintaa. Opettaja toimii myös oikeudenmukaisen käyttäytymisen mallina.

Lapsia kannustetaan myös pitämään puoliaan ja vahvistamaan omaa sosiaalista itsetuntoaan. Henkilöstö tarvittaessa ohjaa leikkiä niin, että kukin lapsi saa turvallisesti toteuttaa ja harjoittaa oman kehityksensä kannalta tärkeitä toimintoja. Kaikki päivittäiset tilanteet nähdään oppimistilanteina ja niissä tuetaan ja autetaan lasta kehittymään yksilöllisesti. Lapsille annetaan positiivista palautetta realistisesti ja kehuja annetaan aina kun on aiheutta.

Huomioimme toiminnassamme erilaiset oppimistavat ja käytämme niitä monipuolisesti. Oppimista tuetaan esimerkiksi visualisoimalla ympäristöä kuvien avulla. Seinille laitetaan kuvia päiväjärjestyksestä, säästä ja muusta ajankohtaisesta. Kuvia käytetään myös oppimisen ja ymmärtämisen tukena. Oppimista tuetaan myös käyttämällä kaikkia eri aisteja esimerkiksi liikunnan ja tutkimisen kautta.

Lapset oppivat lapsiryhmässä myös toisiltaan. Joskus lapsikin voi toimia jonkin asian asiantuntijana ja toimia opettajana muille lapsille. Lapset saavat kertoa muille kuulumisiaan ja päiväkodin ulkopuolisia tapahtumia esimerkiksi aamupiirillä.

Lapsiryhmän päivittäiseen toimintaan kuuluu myös oppimiskokemusten tietoinen ohjaaminen. Kussakin ikäryhmässä toteutetaan omaa viikko-ohjelmaa, jossa on otettu huomioon oppimisen orientaatiot.

5. Orientaatiot

Opettajien suunnittelema viikko-ohjelma on pohjana orientaatioiden toteuttamiselle. Lapsille pyritään järjestämään mielekästä ja lasten kehitystason huomioon ottavaa toimintaa eri orientaatioiden alueilta. Tarkoituksena ei ole oppiaineiden sisältöjen opiskelu, vaan lasten mielenkiinnon herättäminen eri asioita ja ilmiöitä kohtaan sekä sellaisten valmiuksien hankinnan aloittaminen, joiden avulla lapsi vähitellen pystyy perehtymään, ymmärtämään ja kokemaan ympäröivää maailmaa. Tavoitteena on auttaa lapsia löytämään oppimisen ilo. Henkilöstön vahvuuksia ja erityisosaamisia pyritään käyttämään hyväksi orientaatioita toteuttaessa.

Matemaattinen orientaatio

Matemaattiseen orientaatioon kuuluvat vertaaminen, päättelyminen ja laskeminen liitetään lapsille tuttuihin arkipäivän tilanteisiin. Matemaattisessa orientaatiossa pyritään käyttämään mahdollisimman paljon toiminnallisia menetelmiä. Lapselle ominainen tapa oppia leikin kautta otetaan huomioon. Matemaattisen orientaation osatoteutetaan mm. peleissä ja liikuntaleikeissä. Aikuiset kiinnittävät lasten huomion ympäristössä esiintyviin lukumääriin ja myös vastaavat lasten niihin heränneeseen mielenkiintoon. Yksittäisen lapsen oivallus voi olla pohjana koko ryhmän oppimiskokemukseen.

Luonnontieteellinen orientaatio

Lasten kanssa tutustutaan elollisen luonnon ilmiöihin eri vuodenaikoina. Eläinten, kasvien ja säätilojen havainnointi ja tutkiminen kirjallisuuden ja luontoretkien avulla. Luonnontieteelliselle orientaatiolle ominaisella kokeellisella menetelmällä perehdytään

syy -seuraustyyppisiin vaikutussuhteisiin. Keskeisenä tavoitteena on herättää ja tukea kiinnostusta luontoa kohtaan siten, että lapsi haluaa tutkia luontoa, suojella sitä omalla toiminnallaan niin rakennetussa kuin luonnonvaraisessa ympäristössä. Lasten kanssa keskustellaan kestävän kehityksen periaatteista, joihin kuuluu itsestä, toisista ja ympäristöstä huolehtiminen sekä kierrätys. Kierrätystä toteutamme yhdessä lasten kanssa keräämällä paperiroskat joka luokan omaan keräyslaatikkoon.

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Varhaiskasvatuksen toteuttamisessa otetaan huomioon nykykäytäntöjen taustalla olevat perinteet ja tavat sekä suomalaisen että ranskalaisen kulttuurin osalta. Keskeisimmin näihin kuuluvat vuoden kiertoon liittyvät juhla- ja merkkipäivät ja niiden viettoon sisältyvät perinteet mm. ruokaperinne.

Esteettinen orientaatio

Lapsille pyritään järjestämään elämyksiä kauneudesta, harmoniasta, rauhasta, ilosta ja jännityksestä. Kaikkien aistien kautta saatavat kokemukset ympäristöstä, luonnosta, musiikista ja materiaaleista ovat merkityksellisiä. Lapsia kannustetaan pitämään hyvää huolta oppimisympäristöstään, esimerkiksi luokkatiloista, siten, että ympäristö on myös esteettisesti miellyttävä.

Taide ja kulttuuri

Teemme retkiä lähellä sijaitseviin museoihin ja historiallisesti merkittäviin kohteisiin, kuten Turun Linnaan ja Forum Marinumiin. Osallistumme kullekin ryhmälle sopiviin konsertteihin, tanssiesityksiin ja näyttelyihin museoissa ym. Tuemme ryhmissä myös

lasten vapaata taiteellista ilmaisua, kuten piirtämistä ja askartelua, ohjattujen tuokioiden lisäksi.

Eettinen orientaatio

Eettiseen orientaatioon kuuluvat arvo- ja normimaailman kysymykset. Lasten kanssa pohditaan keskustellen esim. satujen ja tarinoiden tai jokapäiväisten tapahtumien pohjalta oikeaa ja väärää, hyvää ja paha. Varhaiskasvatuksessa pyritään toiset huomioon ottavan käyttäytymisen vahvistamiseen. Empatiaan kasvatetaan keskustellen tunteista eri tilanteissa. Tasa-arvoisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen kuuluvat yhteisten sääntöjen laatiminen, pohtiminen ja niiden noudattaminen. Lastentarha l'Hexagonen varhaiskasvatuksessa korostetaan hyviä tapoja, joihin kuuluvat mm. tervehtiminen, kiittäminen ja yleinen kohteliaisuus. Henkilöstön kesken keskustellaan ja sovitaan yhteisistä arvoista ja pelisäännöistä.

Uskonnollis- katsomuksellinen orientaatio

Kristilliseen katsomukseen perehdytään lähinnä vuotuisten kristillisten juhlien yhteydessä. Perheiden katsomukset ja vanhempien toiveet uskontokasvatuksen osalta otetaan huomioon toteutettaessa uskonnollis- katsomuksellista orientaatiota.

6. Toimintakulttuuri

Arkipäivän tilanteet nähdään merkityksellisinä ja arvokkaina lapsen yksilöllisen oppimisen tilanteina, jotka tarjoavat mahdollisuuden lapsen ja aikuisen vastavuoroiselle opetus- oppimisprosessille. Tässä prosessissa sekä lapsi että aikuinen

oppivat toinen toisiltaan. Lasten ja aikuisten välistä vuorovaikutusta pidetään tärkeänä kaiken oppimisen kannalta. Vuorovaikutukseen panostaminen luo turvallista ja vastavuoroista oppimisympäristöä.

7. Varhaiskasvatusympäristö / toimintaympäristö

Toimintaan innoittava fyysinen oppimisympäristö on järjestetty siten, että se innoittaa lasta käyttämään monipuolisesti virikeympäristönsä luomia mahdollisuuksia. Annetaan mahdollisuus tutkivaan oppimiseen. Tarvittavia välineitä on lasten saatavilla vapaasti, jotka innostavat tutkivaan leikkiin ja oppimiseen. Ohjattu toimintatuokio järjestetään ryhmissä klo 9-11 välisenä aikana. Jaamme tiloja toiminnan mukaan ja käytämme pienryhmäjakoja toiminnassamme päivittäin. Näin voimme taata lapselle rauhallisen oppimisympäristön ja myös mahdollisuuden rauhalliseen leikkiin.

Nuoremmilla lapsilla ohjattua toimintaa on lyhyempi aika, vanhemmilla lapsilla toiminta on pitkäkestoisempaa. Vapaalle leikille ja peleille on aikaa aamuisin ja iltapäivisin. Näihin on oman luokan lisäksi käytettävissä kotileikki- toimistoleikkitala ja jumppasali, jossa on mahdollisuus liikuntaleikkeihin, rakentelu- ja roolileikkeihin.

Aamuisin ennen klo 9 eri-ikäiset lapset leikkivät yhdessä, mutta suurimman osan päivästä lapset viettävät oman ikäryhmänsä lasten seurassa. Siirtymätilanteet, esimerkiksi ulos mentäessä, pyritään järjestämään siten että ne sujuvat mahdollisimman jouhevasti ja että aikuisille jää aikaa kohdata jokainen lapsi yksilönä ja huomioida hänen tarpeensa.

Oppimisympäristönä toimivat välillä myös muut kuin päiväkodin omat tilat ja suunnittelemme esimerkiksi retkiä tämän mukaan. Retkiä tehdään esimerkiksi metsään, torille, kirjastoon ja museoihin kulloinkin meneillään olevan teeman mukaan.

Päiväkotipäivän aikana on mahdollisuus osallistua kerran viikossa tanssitunnille. Tanssiopetus täydentää päiväkodin antamaa liikuntakasvatusta, joka pohjaa Turun kaupungin päivähoiton liikunnan vuosisuunnitelmaan.

8. Kasvattajayhteisön toimintaperiaatteet

Kasvattajayhteisö pyrkii toimimaan kaikessa lapsen edun ja hyvinvoinnin mukaisesti. Henkilöstö seuraa ja arvioi toimintaansa henkilökuntapalavereissa, sekä tiimipalavereissa. Kasvatushenkilöstö pyrkii seuraamaan alan kehitystä. Toimintatapoja muutetaan tarpeen mukaan ja niissä pyritään joustavuuteen.

9. Kiusaamiseen puuttuminen ja sen ehkäiseminen

Päiväkodissamme harjoittelempa yhteistyötaitoja, sekä leikimme yhteisöllisiä leikkejä. Luomme lapsille kokemuksia, että hän on tärkeä osa ryhmää ja kuuluu siihen. Harjoittelempa ryhmissä tunteiden tunnistamista empatiakykyä esimerkiksi draaman tai tunnekorttien avulla. Pohdimme miltä tuntuu asettua toisen lapsen asemaan. Esikoulussa on turvataitokasvatusta jossa pohditaan kiusaamista ja tehdään tehtäviä siihen liittyen, sekä leikitään yhteistoiminnallisia leikkejä. Näillä toimilla pyrimme ehkäisemään kiusaamista päiväkodissamme. Opettajat myös havainnoivat leikkiä ja

ohjaavat sitä tarvittaessa, sekä ovat aidosti läsnä, jolloin lapsille muodostuu luottamus aikuisiin. Luottamuksen kautta lapset rohkaistuvat kertomaan aikuisille kaikista asioistaan, myös kiusaamisesta.

Yritämme luoda positiivisen ilmapiirin lasten ja aikuisten välille, joka toimii myös esimerkkinä lapsille hyvästä kanssakäymisestä. Keskustelemme myös lasten kanssa mitä lapsi voi kiusaamistilanteessa tehdä, esimerkiksi kieltäytyä tekemästä jotain sellaista mitä ei tahdo tai tulla kertomaan kiusaamisesta aikuisille.

Kiusaamista havaitessamme puutemme tilanteeseen ja lopetamme kiusaamistilanteen heti. Kuuntelemme molempia osapuolia objektiivisesti ja kohtelemme heitä tasapuolisesti. Selvitämme miten tilanne sai alkunsa ja mistä kiusaamistilanne johtuu. Keskustelemme anteeksipyytämisen merkityksestä ja siitä, miksi ja mitä pitää pyytää anteeksi.

Keväällä pohdimme yhdessä henkilökunnan kanssa kiusaamisen ehkäisemisen ja siihen puuttumisen toteutumista päiväkodissamme.

10. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja sen arviointi

Lapsen aloittaessa päiväkodissa, yleensä tutustumiskäyntien yhteydessä, lapsen vanhemmat kertovat mahdollisimman paljon lapsen aiemmista hoitokokemuksista sekä lapsen tavoista ja taidoista. Henkilöstö pyrkii ottamaan huomioon perheen toiveet esimerkiksi päiväunien suhteen ja yhdessä vanhempien kanssa mietitään millä keinoilla parhaiten tuetaan lapsen kasvua ja kehitystä. Lasten vanhempien kanssa vaihdetaan päivittäin lapsen päivän kulkuun liittyviä kuulumisia.

Syksyn aikana käydään kaikkien vanhempien kanssa keskustelut, joiden pohjana käytetään kunkin ikäryhmän kohdalla omaa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa. Suunnitelmassa otetaan huomioon lapsen kokemukset, tarpeet ja mielenkiinnonkohteet, sekä lapsen vahvuudet ja yksilöllisen tuen ja ohjauksen tarpeet. Keskusteluissa kiinnitetään erityistä huomiota lapsen kehitystä vahvistaviin myönteisiin puoliin. Lapsen hyvinvointiin liittyvät huolenaiheet ja ongelmat tuodaan esille mahdollisimman konkreettisesti ja niihin haetaan ratkaisua yhdessä vanhempien kanssa. Henkilöstö pyrkii arvioimaan säännöllisesti omaa toimintaansa ryhmässä ja jokaisen lapsen kohdalla erikseen. Tällä pyritään kehittämään päiväkodin toimintaa ja kasvatuskäytäntöjä myös jokaisen lapsen kohdalla yksilöllisesti.

Lapsen siirtyessä seuraavaan ikäryhmään, opettajat välittävät tiedot lapsesta uuden ryhmän opettajille kevään aikana käytävissä keskusteluissa. Mikäli opettajat ja vanhemmat katsovat lapsen kehityksen kannalta parhaaksi, voi lapsi jäädä vielä entiseen ryhmäänsä esim. syyslukukaudeksi ja siirtyä vasta myöhemmin oman ikäistensä ryhmään tai hän voi siirtyä jo aiemmin seuraavaan ikäryhmään. Näissä tilanteissa keskustellaan vanhempien kanssa ja pyritään yhdessä pohtimaan ryhmävaihdon vaikutuksia lapseen ja esim. hänen tulevaan esiopetukseen siirtymiseensä.

11. Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen yksikössä

Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatus järjestetään oman ikäluokan mukaisessa ryhmässä sekä pienryhmissä. Tavoitteena on, että erityistä tukea tarvitsevat lapset osallistuvat ryhmän toimintaan mahdollisimman paljon.

Henkilökunta tarkkailee ja havainnoi lapsen kehitystä yhteistyössä vanhempien kanssa. Keskustelut vanhempien kanssa antavat tietoa lapsen kehityksen erityispiirteistä. Mikäli lapsen kehityksessä havaitaan erityisen tuen tarvetta jollakin osa-alueella, keskustellaan asiasta vanhempien kanssa avoimesti ja rehellisesti. Yhteistyössä vanhempien kanssa pohditaan toimia, joilla lapsen kehitystä voidaan tukea niin päivähoidossa kuin kotonakin. Jos toimenpiteet eivät ole riittäviä, ohjataan vanhempia ottamaan yhteyttä tarvittavaan asiantuntijaan. Päiväkodistamme löytyy erityislastentarhanopettaja, joka konsultoi tarvittaessa muita opettajia ja käy heidän kanssaan ohjauskeskusteluja. Joskus hän osallistuu myös vanhempien kanssa käytäviin keskusteluihin.

Opettajat täyttävät lapsen neuvolakäyntiä varten "Selvitys lapsen päivähoitotilanteesta" -lomakkeen ja vanhemmat tuovat päiväkotiin neuvolan "Tiedot lapsen terveydentilasta päivähoitoa varten".

12. Maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen yksikössä

Maahanmuuttajataustaisten lasten varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lasten tasapainoista kehitystä ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Tavoitteena on

edistää heidän suomen kielen taitonsa kehittymistä niin, että se antaa tarvittavat valmiudet esiopetuksen kautta perusopetukseen siirtymiselle. Myös lapsen äidinkielen ja oman kulttuurin tärkeyttä korostetaan; niiden välittäminen lapselle on vanhempien vastuulla. On tärkeää, että lapsi tuntee omaa kulttuuriaan arvostettavan, samalla kun hän tutustuu myös suomalaiseen sekä ranskalaiseen kulttuuriin.

Maahanmuuttajataustaiset lapset ja heidän perheensä tutustutetaan suomalaiseen päivähoitojärjestelmään. Kanssakäymisessä otetaan käyttöön henkilökunnan vahvuudet mm. kielitaidon kohdalla. Jos yhteistä kieltä ei löydy, keskustellaan tarvittaessa tulkin välityksellä.

13. Kasvatuskumppanuuden toteuttaminen yksikössä

Kasvatuskumppanuuteen kuuluu toistansa kunnioittava ja tasavertainen vuorovaikutus vanhempien ja kasvatushenkilöstön välillä. Päivittäiset keskustelut, joissa vaihdetaan kuulumisia lapsesta, tuovat molemmille osapuolille tietoa, joka auttaa toimimaan lapsen edun mukaisesti. Luokissa on käytössä vihott tai kansiot joihin kerätään lasten töitä ja kuvia ja tietoja lasten päivittäisistä puuhista. Vanhemmat voivat puolestaan kommentoida vihkoihin tapahtumista kotona, joka luo oman lisänsä päiväkodin ja vanhempien väliselle vuorovaikutukselle. Esikoululaisille tehdään KOS-lomake syksyllä ja keväällä yhteistyössä vanhempien kanssa. Syksyn aikana järjestetään keskustelutuokiot kaikkien lasten vanhemmille oman ryhmän opettajien kanssa. Jos vanhemmat tai henkilökunta katsovat tarpeelliseksi, järjestetään tapaamisia useamminkin.

Ennen kuin lapsi aloittaa päiväkodissa perhe käy tutustumiskäynneillä. Tutustumiskäynnillä lapsi tutustuu omaan ryhmäänsä yhdessä vanhemman/vanhempien

kanssa. Vanhemmille kerrotaan päiväkodin toimintatavoista, päivärytmistä ym. Vanhemmat kertovat oman ryhmän henkilöstölle lapsesta mahdollisimman paljon, jotta lapsen yksilöllinen huomioiminen olisi mahdollista. Esimerkiksi päiväunet pyritään järjestämään lapsen tarpeen ja perheen toiveiden mukaan.

Syksyisin järjestettävässä vanhempainillassa kerrotaan vanhemmille toiminnasta yleisesti ja pyritään myös avoimeen keskusteluun vanhempien ja henkilöstön välillä. Yhteisen tilaisuuden jälkeen opettajat ja vanhemmat kokoontuvat omiin luokkiinsa, joissa keskustellaan kunkin ryhmän toiminnasta ja tavoitteista. Vanhempien toiveet ja palaute otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan. Mikäli toiveita ei pystytä toteuttamaan, perustellaan asia vanhemmille.

14. Alueellinen pedagoginen yhteistyö varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, ja perusopetuksen välillä

Lastentarha l'Hexagonen yhteistyökouluja ovat Topeliuksen ja Vähä-Heikkilän koulut. Yhteistyötä toteutetaan vierailujen ja yhteisten tapahtumien muodossa. Esiopetuksessa olevat lapset osallistuvat mm. alueen esikoulujen yhteisiin urheilutapahtumiin ja joululaulutilaisuuksiin.

Lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen tiedot lapsesta ja tämän mahdollisista tuen tarpeista oppimisessa sekä vanhempien kanssa käydyistä kasvatustilaisuuksista siirtyvät lapsen esiopetuksen suunnitelman pohjaksi. 5-vuotiaiden ryhmän lastentarhanopettaja käy läpi em. asiat esiopetuksesta vastaavan lastentarhanopettajan kanssa ennen lapsen esiopetukseen siirtymistä.

15. Yksikön turvallisuussuunnitelma

Varhaiskasvatuksen turvallisuussuunnitelmaa koskevat lait on lueteltu Turun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa (s.23). Lastentarha l'Hexagonen oma turvallisuussuunnitelma ongelma- ja kriisitilanteiden varalle on henkilökunnan saatavilla ja kaikki ovat siihen tutustuneet. Myös sijaiset tutustutetaan turvallisuussuunnitelmaan.

Turvallisuussäännöt Varhaiskasvatuksen turvallisuussäntöjen tavoitteena on taata viihtyisä toimintaympäristö, lapsiryhmän turvallisuus sekä leikki- ja toimintarauha jokaiselle lapselle. Toiset huomioon ottavia toimintatapoja ja vastuullisuutta harjoitellaan. Päiväkodin yhteisistä säännöistä keskustellaan yhdessä lasten kanssa ja niiden noudattamista vahvistetaan. Hyvät tavat ja toisten kunnioittaminen otetaan huomioon kaikissa tilanteissa.

Päiväkodissa liikutaan niin, ettei aiheuteta vaaratilanteita itselle eikä toisille. Kaikki käyttävät sisätossuja, jotta liukastumisilta vältyttäisiin. Päiväkodin pihäsäännöt on laadittu niin, että leikki ja liikkuminen pihalla olisi kaikille turvallista ja viihtyisää. Sääntöjä kerrataan yhdessä lasten kanssa tarvittaessa. Pihäsäännöt ovat myös esillä päiväkodin eteisessä ja ne on jaettu koteihin. Pihalla valvovia aikuisia on riittävä määrä, jotta valvonta ulottuu kaikkialle pihalle. Jokainen aikuinen, joka huomaa vaaratilanteen, kiusaamista tai sääntöjen rikkomista, puuttuu välittömästi tilanteeseen.

Ruokailussa pyritään kiireettömyyteen. Aikuiset ruokailevat lasten kanssa ja omalla esimerkillään opettavat hyviä ruokailutapoja (haarukan ja veitsen käyttö, ruoan paloittelu, sopivat suupalat). Aikuiset tukevat ruokailussakin lapsia uusien taitojen harjoittelussa, esimerkiksi auttavat ruoan paloittelussa. Kaikkia ruokia maistetaan ja niin totutellaan uusiin makuihin. Toisille annetaan ruokarauha, samassa pöydässä istuvien kanssa keskustellaan rauhallisesti.

Lapsia kasvatetaan vastuullisuuteen yhteisistä tavaroista. Päiväkodin leluja ja pelejä ym. käsitellään huolellisesti ja leikin loputtua siivotaan tavarat paikoilleen. Lapset voivat auttaa toisiaan lelujen keräämisessä. Siisteys on oleellinen osa viihtyisän toimintaympäristön luomisessa. Aikuiset huolehtivat siitä, että lapset omalta osaltaan kykyjensä mukaan osallistuvat järjestyksen ja siisteyden ylläpitoon (esim. tossut ja ulkovaatteet omille paikoilleen).

16. Verkostokuvaus

Kulttuuritoimi tiedottaa päiväkotia lapsille suunnatuista tapahtumista. Lapset tutustuvat lastenkirjastoon, kirjaston järjestämiin satutuokioihin sekä "kirjastokurssille". Museoiden tarjontaa seurataan ja näyttelyihin sekä tapahtumiin osallistutaan, kun ne katsotaan teemoihin ja lasten ikätasoon nähden sopiviksi.

17. Toiminnan seuranta, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin seurataan koko toimintavuoden ajan. Seurantaan ja arvioitiin osallistuvat koko

työyhteisö ja lasten vanhemmat. Arvioinnissa kiinnitetään huomio oppimisprosessin vaikuttaviin tekijöihin, oppimisympäristön toimivuuteen sekä siihen, miten on onnistuttu kunkin lapsen kohdalla yksilöllisessä tukemisessa ja ohjaamisessa. Arvioinnissa tunnistetaan toiminnan vahvuuksia ja nostetaan esiin kehittämistarpeita. Pidämme yhdessä henkilökunnan kanssa kaksi kertaa vuodessa kehittämispäivän, jossa arvioidaan toimintaa ja päivitetään arvoja. Toimintaa arvioidaan viikoittain myös henkilökuntapalaverissa ja jokaisen ryhmän kuukausittain pitämässä pedagogisessa tiimipalaverissa.